

*‘Veel partners
hebben al een
historie met elkaar
voor ze trouwen’*

EPN

Het wetsvoorstel herziening partneralimentatie moet meer samenhang aanbrengen tussen alimentatie, huwelijksvermogensrecht en verevening van pensioenrechten bij scheiding. Dat is het advies van de Vereniging voor Estate Planners in het Notariaat (EPN) en de Vereniging voor Mediators in het Notariaat (VMN) aan de politiek. ‘In de huidige vorm sluit het onvoldoende aan op de praktijk’, vindt Hendrik-Jan Vos, bestuurslid van EPN en lid van VMN.

| TEKST Peter Steeman

De initiatiefnemers van het wetsvoorstel willen dat partneralimentatie eerlijker, simpeler en korter wordt. Daarvoor veranderen ze de grondslag, vereenvoudigen de berekeningsmethode en verkorten de duur. Wat valt daarop af te dingen? Vos: ‘In de oude wet werd bij het vaststellen van de partneralimentatie vooral gekeken naar draagvlak en behoefte. De lotsverbondenheid tussen twee echtgenoten die voortduurt na de scheiding was het uitgangspunt. Vanuit de advocatuur was om die reden kritiek op de wet, omdat het leidt tot veel procedures over partneralimentatie. In het wetsvoorstel is de alimentatieverplichting een compensatie voor de periode tijdens het huwelijk waarin een van beide partners minder tijd aan de carrière heeft besteed. Het verlies van verdien capaciteit is het uitgangspunt. Je kunt straks aan de hand van een tabel vaststellen waar je als partner recht op hebt.

‘Het zou eerlijker zijn het recht op alimentatie te laten ingaan vanaf het moment dat mensen gaan samenwonen’

Welk standpunt je aanhangt, is een politiek gemotiveerde keuze. De een vindt dat mensen die scheiden zichzelf moeten redden, de ander vindt dat het een gezamenlijke keuze is. Daar treden we als beroepsgroep niet in. We zien wel dat een aantal zaken onvoldoende aandacht krijgt. Veel partners hebben al een historie met elkaar voor ze gaan trouwen. Dat blijft in dit wetsontwerp onbesproken.’

RARE SITUATIES

Vos voorspelt dat er op deze manier rare situaties ontstaan. Hij geeft een voorbeeld. ‘Het is niet ongewoon dat mensen al acht jaar samenwonen en drie kinderen hebben voor ze hun bruiloft plannen. Er is dan vaak voor het huwelijk al sprake van een verlies van verdien capaciteit bij een van de twee partners. Het zou eerlijker zijn het recht op alimentatie te laten ingaan vanaf het moment dat mensen gaan samenwonen of vanaf de geboorte van hun eerste gezamenlijke kind. In het wetsvoorstel wordt dat nergens genoemd. En het gaat niet alleen om het inkomen. De meest verdienende partner bouwt tijdens de voorhuwelijkse periode meer vermogen op, omdat hij meer kan sparen en meer betaalt aan de aflossing van de eigenwoningsschuld. Hetzelfde geldt voor het pensioen. In het wetsvoorstel wordt uitgegaan van de regeling dat bij scheiding

alleen de tijdens de huwelijksjaren opgebouwde pensioenrechten worden gedeeld. Ook hier zou je de pensioenevening moeten toepassen op de periode dat mensen al samenwonen.’

GEZAMENLIJK ADVIES

Dat EPN en VMN een gezamenlijk advies uitbrengen, is logisch, aldus Vos. ‘De leden van de VMN hebben veel met echtscheidingen te maken. Daarnaast adviseren ze, net als de EPN-leden, cliënten bij het opstellen van huwelijksvoorwaarden. Het zou een goede zaak zijn als alimentatieafspraken konden worden vastgelegd in de huwelijksvoorwaarden. De Raad van State gaf hierover eerder een negatief advies. Ze vinden dat je de echtgenoten tegen elkaar in bescherming moet nemen omdat die de gevolgen van zulke afspraken niet goed kunnen overzien. Dit is juist iets waar een notaris mensen in kan begeleiden. Soms trouwen mensen voor de tweede keer en willen ze onder geen beding met een alimentatieplicht te maken hebben. Of het gaat om de keuze om in de huwelijksvoorwaarden af te spreken dat de echtgenote van de ondernemer bij echtscheiding niets van het bedrijf, maar wel een bedrag meekrijgt. Op die manier deelt iemand wel mee in de waardeontwikkeling van het bedrijf, maar zonder de alimentatieverplichting.’

GOEDE AFSPRAKEN

In het advies aan de Tweede Kamer pleiten beide verenigingen ook voor defiscalisering van de alimentatie. Vos: ‘Wanneer je de alimentatieverplichting afkoopt met een *lump sum* of een huis, zou het mogelijk moeten zijn dat je het uit de fiscaliteit haalt. Erfrechtelijke vorderingen en schulden zijn ook gedefiscaliseerd. Het maken van alimentatieafspraken in combinatie met defiscalisering geeft je niet alleen in juridische zin meer mogelijkheden. Het geeft je ook de gelegenheid mensen te begeleiden in het maken van keuzes. Dat is nodig, want mensen realiseren zich bij aanvang van een relatie vaak onvoldoende wat er op hun pad kan komen. Wanneer in het begin van de relatie goede afspraken zijn gemaakt, leidt dat tot duidelijke huwelijksvoorwaarden. Als het huwelijk eventueel strandt, gaan mensen op een betere manier uit elkaar.’ ■